

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselőtestület 2023. április 27-i ülésére

Tárgy: Beszámoló az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról

Előadó: Szalainé Tihanyi Andrea intézményvezető

Bevezetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. melléklete alapján a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

- 1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.**
- 2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:**
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
- 3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:**
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.**
- 5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések).**
- 6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.**
- 7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).**

Sokkónj
2023 APR 13
By

1. A település és a járás demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Pápa városban 2022. december 31. napján a lakónépesség **28 546 fő**, ebből a **0-18 éves korú lakosok száma 5 178 fő** (férfi: 2650 fő, nő: 2528 fő). 2022. évben a születések száma **523 fő**. A **pápai járás** lakossága 2022. december 31. napján **54 826 fő**, ebből 0-18 éves korú **10 080 fő** (férfi: 5174 fő, nő: 4906 fő).

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. meghatározza a gyermekek védelmének rendszerét. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Az ellátás célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, - egyéb feltételek fennállása esetén - szünidei gyermekétkeztetésre, pénzbeli támogatásra, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve nagykorú jogosult, a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti. A gyámhatóság (jegyző) a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a jogosultságot.

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az 1 főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének (2022. december 31-ig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének)

- a) **180 %-át (51 300 forint)** az egyedülálló szülő, a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermek, valamint a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 23. életévét be nem töltött, illetve a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25. életévét be nem töltött fiatal felnőtt esetében, illetve
- b) **165 %-át (47 025 forint)** az a) pontban felsoroltak alá nem tartozó esetekben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során, a vagyon egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban nem haladja meg külön-külön számítva a szociális vetítési alap összegének húszszorosát (570 000 forint), együtt számítva a szociális vetítési alap összegének hetvenszeresét (1 995 000 forint).

2022. december 31-én a jogosultak száma 328 fő volt, amely 149 családot érintett. Természetbeni támogatásban 2022 augusztusában 479 fő (ebből 89 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű), míg 2022 novemberében 294 fő (ebből 47 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű), valamint 2022. decemberében 2 fő (ebből 2 fő hátrányos vagy halmozottan helyzetű) részesült.

A pénzbeli támogatás esetenkénti összege **6 000 forint/fő, hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében 6 500 forint/fő**. Elutasított kérelem nem volt. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek 36 %-a a 0-6, 49 %-a a 7-14, 14 %-a a 15-18, 1 %-a a 19-25 éves korosztályhoz tartozik.

2.2. Rendkívüli települési támogatás

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint a gyermekek és a fiatal felnőttek rászorultságára tekintettel nyújtható ellátásokról és az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 4/2020. (II.14.) számú önkormányzati rendelete alapján (továbbiakban: önkormányzati rendelet) a polgármester rendkívüli települési támogatást biztosított azon gyermekek, családok részére, akik létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdenek. Az önkormányzati rendelet az 1 főre jutó jövedelmi értékhatárt a gyermeket egyedül nevelő szülő vagy törvényes képviselő esetén 48 500 forintban, míg család esetében 44 200 forintban határozta meg.

2022. évben 28 (gyermeket nevelő) család **50** esetben, és **23** (gyermeket nem nevelő) család **60** esetben részesült támogatásban. Magasabb összegű rendkívüli települési támogatásban **1** család részesült.

A támogatásra felhasznált összeg összesen **1 183 000** forint volt.

2.3. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

2.3.1. Települési gyermekétkeztetési kedvezmény

Az önkormányzat rendelete alapján **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** részesülő, középfokú oktatási intézmény nappali rendszerű oktatásban résztvevő gyermek esetén az étkeztetésért fizetendő térítési díj 50 %-át az önkormányzat átvállalja.

2022/2023-as tanévben 16 tanuló részesült 50%-os gyermekétkeztetési kedvezményben.

2.3.2. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

2022. évben nem kérelmeztek ingyenes szünidei étkezést.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Gyvt. alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátásoknak hozzá kell járulniuk a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

3.1. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

A **járásszékhely település** - lakosságszámtól függetlenül - **köteles család- és gyermekjóléti központot működtetni**. A járásszékhely településen működő központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki. Család- és gyermekjóléti központnak az a járásszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból **önálló intézményegységként működik**.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

2016. január 1-től - a törvény által előírt szervezeti változást követően - az Egyesített Szociális Intézmény intézményegységét **két szakmai egység** alkotja: a **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**, valamint a **Család- és Gyermekjóléti Központ**.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a Gyvt. 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Tevékenységi körében a Gyvt. 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

A **gyermekjóléti központ** a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt. 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében

- utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő

kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,

- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára;
- elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint.

A szolgálatnál és a központnál foglalkoztatott dolgozók képesítése - 4 fő családsegítő kivételével - megfelel a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletben, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben (a továbbiakban: NM rendelet) foglaltaknak.

2022. évben 6 fő kérte a közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetését.

A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. A feladatokat az intézményegység-vezetője, a szolgálat esetében 9 családsegítő és 1 szociális asszisztens, a központban pedig 11 esetmenedzser, 6 óvodai és iskolai szociális segítő, 2 szociális asszisztens, 1 fizikai kiségitő látja el. 2022. december 31-én 6,5 álláshely volt betöltetlen.

3.1.1.Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőinek feladata

- **Pápa város területén** a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése,
- a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal összehangolva szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatok ellátása.

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy a segítségre szoruló ügyfelek önmaguk legyenek képesek életük továbbvitelére, nehézségeik megoldására. A segítő szolgáltatás keretében a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, a juttatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés, krízishelyzet kezelés és lehetőség szerint az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a meglévő életvezetési képesség megőrzése jelenti a családgondozást.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A 2022. évi forgalmi adatok alapján a szolgálat **2562** igénybe vevővel állt kapcsolatban.

Az ügyfelek gyakran kérnek eseti segítségnyújtást, amelynek okai:

- anyagi jellegű nehézségek,
- adósság- és hátralékkezelés,
- foglalkoztatással kapcsolatos problémák,
- információkérés, ügyintézésben való segítség,
- lakhatási problémában való megoldás keresése,
- mentális zavarok.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

Az igénybe vevők körében leggyakrabban előforduló nehézségek, problémák:

Életviteli probléma	80 esetben
Gyermeknevelési probléma	53 esetben
Családon belüli bántalmazás	36 esetben
Anyagi, megélhetési nehézségek	34 esetben
Családi-kapcsolati konfliktus	27 esetben
Magatartászavar, teljesítményzavar	27 esetben
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség	24 esetben
Elhanyagolás	20 esetben
Egyéb	9 esetben
Fogyatékoság, retardáció	6 esetben
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	5 esetben
Szenvedélybetegség	5 esetben
Egészségügyi probléma	4 esetben

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének adatai 2022. évben	
Információnyújtás	3615 alkalom
Segítő beszélgetés	2679 alkalom
Tanácsadás	2368 alkalom
Adományközvetítés	2195 alkalom
Segítségnyújtás ügyintézéshez	2152 alkalom
Családlátogatás	2136 alkalom
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	1165 fő
Kríziskezelés	435 alkalom
Részvétel esetkonferencián	53 alkalom
Környezettanulmány készítése	79 alkalom
Családok száma	330

Adományközvetítés és családsegítés

A 2022-es évben az adományközvetítés vonatkozásában mindenképpen az orosz-ukrán háború és ennek okán a városba érkező menekültek megsegítése volt a legnagyobb feladat a családsegítő szolgálat számára.

Az év első felében folyamatosan fogadták a munkatársak a lakosság és a különböző civil összefogások által összegyűjtött adományokat. Az adományközvetítésben, annak összehangolásában is jelentős szerepet vállaltak a családsegítők.

A menekült családok számára **72 csomagot osztottak ki 12 000 forint értékben**, amely elsősorban alapvető tisztálkodási és tisztítószereket, valamint tartós élelmiszert tartalmazott.

2020 márciusában az **Élelmiszerbank Egyesület** és a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet szervezésében 5 városi intézmény és egyház kap heti rendszerességgel a pápai Tesco, Aldi és Penny áruházakban előző nap megmaradt árukészletből péksüteményt, zöldséget és gyümölcsöt. A résztvevők a látókörükben élő személyeknek még aznap kiosztják a csomagokat a rászorultság vizsgálatának mellőzésével.

A gyermekjóléti szolgálat látókörében élő családok és egyedülálló idős személyek megsegítésén kívül a hajléktalan szállóra, a Rigó lakótelepre juttatnak el a kollégák csomagokat.

A Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi Érdekképviselői Egyesületének tagjai hetente 16 csomagot visznek el személyesen a látókörükben lévő rászoruló nyugdíjasoknak.

Havi rendszerességgel 140-150 család részesül élelmiszer csomagban, melynek értéke éves szinten 78 764 forint/család.

Az **Ordo Militaris Teutonicus** képviselői 2022. évben 4 alkalommal szállítottak nagyobb mennyiségű adományt. A kiosztás komoly logisztikai és szervezési munka elé állította a családsegítő szolgálat munkatársait, a megközelítőleg **86 400 000 forint** értékű adomány túlnyomó része közeli lejáratú termékeket tartalmazott, melyek kiosztása kiterjedt a város határain túl is. A Család- és Gyermekjóléti Központ illetékességi területén dolgozó szolgálatok (Közjóléti Alapítvány a Vidéki Családokért Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Pápakörmeyi Önkormányzatok Feladatellátó Intézménye) valamint a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségén keresztül számos más település lakosai is hozzájutottak a tápszerekhez. **Pápa városában az adományból 327 család részesült.**

Az **OTP Ingatlanpont** pápai irodája hagyományosan, így 2022-ben is karácsony előtt - a gyermekjóléti szolgálat közreműködésével - **3 családot ajándékoz meg 50 000 forint** értékben. A támogatásnak nagy sikere van a gyermekek körében, mert ezeknek a családoknak nincs anyagi forrása műszaki cikkek, tanulást segítő tárgyi eszközök beszerzésére.

2022 decemberében a **Baptista Szeretetszolgálat** akciójában - melynek egyik hivatalos gyűjtőpontja volt a gyermekjóléti központ - **200 db cipősdoboz** adományt kaptak a gyermekek a családsegítők közreműködésével.

A **Stratégiai Légiszállítási Képesség Norvég kontingens** felajánlotta az általuk szervezett karácsonyi vásáron befolyt 1,5 millió forintot, amelyből a gyermekjóléti központ **25 családot ajándékozott meg 400 000 forint értékben**. A fennmaradó összegből tartós élelmiszert és étkezési utalványt vásárolt az intézmény.

Lakossági felajánlások heti- napi szinten érkeznek. A munkatársak bútorokat, gáztűzhelyet, egészségügyi segédeszközöket, háztartási textíliát, felnőtt- és gyermekruházatot, könyveket juttatnak el az igénylőkhöz.

Az elmúlt évben **ruhaadományban 161 fő részesült.**

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy a segítségre szoruló ügyfelek önmaguk legyenek képesek életük továbbvitelére, nehézségeik megoldására. A segítő szolgáltatás keretében a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, a juttatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés segítése, krízishelyzet kezelés és lehetőség szerint az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a meglévő életvezetési képesség megőrzése a családgondozás feladata.

2022. évben **krízis ellátásban** (élelmiszer, utazás, gyógyszer, tűzifa) **39 fő** részesült az alábbiak szerint:

- utaztatás: 13 fő (56 120 forint értékben)
- gyógyszer kiváltás: 26 fő (89 352 forint értékben)
- tűzifa biztosítás: 24 fő (36 000 forint értékben)

2022. évben az **RSZTOP-1.1.1-16-2016-00002** azonosító számú „*Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása*” tárgyú projekt lebonyolításában a családsegítők **havonta 95 család** részére juttatták el személyesen az élelmiszer csomag átvételének idejéről szóló értesítést, majd segítséget nyújtottak a csomagok átvételének, kiosztásának lebonyolításában.

Az **RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001** azonosító számú „*Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára*” elnevezésű projekt keretében az év során **95 fő 2 alkalommal** vehetett át csomagot a családsegítők közreműködésével.

Csillagpont és Csillagház – Cserhaj Szolgáltatóház

A TÁMOP–5.3.6-11/1-2012-0058. számú „*Komplex humán szolgáltatások fejlesztése Pápa város szegregátumi településrészén*” című pályázati program lezárását követően a fenntartási időszakban a Rigó lakótelepen kialakított **Csillagpont és Csillagház–Cserhaj Szolgáltatóház** működtetése 2016 januárjától a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata, melyet 1 fő családsegítő heti 20 órában lát el.

A szolgáltatóház tisztálkodási, mosási, internetezési, közösségi programok kivitelezésére biztosít lehetőséget.

A Csillagház működésének céljai közt hangsúlyos szerepet kap a társadalmi konvenciókhoz való igazodás, a szocializációs hátrányok csökkentése, a helyes értékrend, viselkedési szabályok elsajátítása, a társadalmi integráció segítése.

A fenti célokra tekintettel a szolgáltatóház családsegítője 2022-ben több programot is szervezett, önkéntes segítő részvételével. A gyermekek játékos formában a roma szokásokról, népmeseretről kaptak információkat. Október hónapban a Pápa Városi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Hagyományőrző napot rendezett a Csillagházban, melyen a gyermekjóléti szolgálat is tevékenyen részt vett.

Szabadidős programok

A Gyvt. előírja a gyermekjóléti szolgálatok számára **szabadidős programok** szervezését, valamint preventív jelleggel a nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást, hogy ezzel is enyhítse a családban jelentkező hiányosságokat, szocializációs hátrányt, nevelési problémákat.

2022. évben a Huszár Községi Házban szervezett **nyári napközis táborban 13 fő** vett részt, akiknek a napi háromszori étkezését - térítésmentesen - az Egyesített Szociális Intézmény biztosította.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

A városban a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: KEF) 2001 októberében alakult. 2022 szeptemberében a képviselőtestület elfogadta Pápa Város Drogellenes Stratégiája 2022-2027 című dokumentumot. Jelenleg 18 szervezet képviselteti magát a fórum munkájában, melyet a gyermekjóléti központ koordinál, tekintettel arra, hogy tevékenysége, prevenció munkája nagymértékben összefonódik a helyi fórum célkitűzéseivel.

A KEF jelenlegi szakmai összetételét tekintve elmondható, hogy minden olyan intézmény, szolgáltató, civil szervezet képviselteti magát, mely érintett a kábítószer-fogyasztás csökkentésében. Ezzel kialakult annak a lehetősége, hogy az egyes területeken észlelt problémák megoldásában az érdekeltek közvetlenül információkat cseréljenek, a rászorulókat a hatékony ellátási formák felé irányítsák.

2022. évben a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum egy alkalommal ült össze, melyen elfogadta Pápa Város Drogellenes Stratégiája 2022-2027. című dokumentumot.

3.1.2 Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ hatósági ügyekben eljáró esetmenedzsereinek feladata a szolgálat általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló, egyéni és csoportos speciális szolgáltatások, programok nyújtása, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenység.

A 2022. évi forgalmi adatok alapján a központ esetmenedzserei **1926 igénybe vevővel** álltak kapcsolatban.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma a pápai járás területén:

(Egy kiskorú több hatósági intézkedéssel is érintett lehet.)

Védelembe vétel	380 fő
Nevelésbe vétel	146 fő
Családba fogadás	43 fő
Iskoláztatási támogatás szüneteltetése	27 fő
Ideiglenes hatályú elhelyezés	10 fő
Utógondozás	8 fő
Megelőző pártfogás	4 fő
Érintett családok száma:	407

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység során nyújtott szolgáltatást igénybe vevők:	
Egyéni formában biztosított tevékenység	2049 alkalom
Csoportos formában biztosított tevékenység	608 alkalom
Közösségi formában biztosított tevékenység	224 alkalom
Delegálás egyéb szakemberhez	90 alkalom
Pedagógus felhívása jelzési kötelezettség megtételére	10 alkalom
Szülőket támogató csoport	10 alkalom
Esetkonferencián való részvétel	4 alkalom
Jelzés küldése családsegítő és gyermekjóléti szolgálathoz	3 alkalom

A Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott **speciális szolgáltatások a pápai járás területén:**

- **Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység** célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak, az intézményben megjelenő egyéb szakembernek. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, jelzőrendszeri tagként működik, valamint gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.
2022. október hónapban került bevezetésre „**Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység módszertani útmutatója**” című szakmai ajánlás, mely egységesíti a szakmai szabályok és a szolgáltatás irányelveit.
Pápa város jegyzője a gyermekfelügyelet és étkezés megszervezésére, valamint a teljes körű lebonyolítására Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye Család-és Gyermekjóléti Központját jelölte ki.
A **2022-es évben**, a tanítási szünetek idején, a Gyvt. 41. § (1) bekezdése alapján Pápa város vonatkozásában, munkanapokon az általános iskolás korú gyermekek napközbeni felügyeletét az óvodai és iskolai szociális segítők látták el.
A **tavaszi szünetben 1 fő**, továbbá a **nyári szünetben 30 fő magyar és 15 fő ukrán gyermek** részvételével biztosították a szolgáltatást 2 helyszínen 44 munkanapon át.
A szakemberek továbbá egy hét időtartamú nyári napközis tábort valósítottak meg az iskolák igazgatóinak ajánlása alapján 20 gyermek bevonásával. A tábor megvalósítása során a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály közegészségügyi ellenőrzést tartott, mely során hiányosságot nem tárt fel.
- A **gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat** célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.
- A **kapcsolattartási ügyelet** biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt, a központ nyitvatartási idején túl is.
- Az **utcai szociális munka** feladata a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, a beilleszkedését, szabadidejének hasznos eltöltését segítő programok szervezése.
- A **kórházi szociális munka** feladata a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, bántalmazás esetén az előírt intézkedések megtétele, valamint együttműködés a kórház pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályával. A Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő és a Család- és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodás alapján látja el ezt a feladatot.
- A **jogi tájékoztatás nyújtását** - az igényekhez igazodva - 1 fő jogász biztosítja.
- **Pszichológiai tanácsadást** két pszichológus nyújt. A szolgáltatás iránti igény folyamatosan nő. A szolgáltatás bővítése a szakemberhiány miatt problémát jelent.
- A **tanácsadás főbb területei:** a magatartás és beilleszkedési zavarok, konfliktuskezelés, pszichés terhelések oldása, motiválás, depresszív tünetenyhítés, szenvedélybetegségek, anyagi problémák, kilátástalanság, párkapcsolati krízisek kezelése, megelőzése stb.
- A **családterápiát, családkonzultációt** pszichológusaink látják el.

- A **mediáció** lehetősége is biztosított az igénybe vevők részére. A módszer még mindig szinte ismeretlen, ezért kollégáink minden esetben tájékoztatást nyújtanak az érintettek részére, felajánlva az igénybevétel lehetőségét.

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek száma:	
Óvodai és iskolai szociális tevékenység	2423 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	792 alkalom
Jogi segítségnyújtás	61 alkalom
Kapcsolattartási ügyelet	25 alkalom
Mediáció	2 alkalom
Készenléti szolgálat	1 hívás

A Család- és Gyermekjóléti Központ tevékenységének adatai 2022. évben a pápai járás területén:	
Szociális segítő tevékenység	3488 alkalom
Családlátogatás	1252 alkalom
Részvétel tárgyaláson	235 alkalom
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	219 alkalom
Részvétel esetkonferencián	165 alkalom
Környezettanulmány készítése	72 alkalom

Szupervízió

Az NM rendelet 7. § e) pontja szerint a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára szupervíziót kell biztosítani. 2022-ben az intézmény pályázatok keretében biztosította dolgozói részére a szupervízió lehetőségét.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer

A Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetése körében a család és gyermekjóléti szolgálat

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi, vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét, a jelzésre köteles szerveket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben résztvevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztettség kialakulásának, megelőzése, illetve a veszélyeztettség megszüntetése érdekében,
- a beérkezett jelzésekről heti rendszerességgel jelentést készít a központ számára,
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,

- a jelzőrendszer tagjainak képviselői között előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez,
- minden év március 31-ig éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- minden év február 28-ig szakmai tanácskozást szervez.

A Gyvt. 17. § és a Szt. 64. § (2) bekezdése alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer megszervezése, működtetése, koordinálása - **települési szinten** - a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a jelzőrendszer **járási szintű koordinálása** körében

- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint a jelzőrendszeri intézkedési tervek készítéséhez és összehangolásához,
- a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat megkeresésére segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A járási jelzőrendszeri tanácsadó a szolgálatok által a beérkező jelzésekről készített heti jelentéseket folyamatosan gyűjti, összesíti, elemzi. Amennyiben úgy tapasztalja, hogy a jelzésre nem megfelelő intézkedés történt, azonnal szakmai támogatást nyújt a szolgálat számára.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ szorosan együttműködik, ami a jelzőrendszer kiépítése és működtetése, a beérkezett jelzések kezelése, az esetkonferenciák, esetmegbeszélések, szakmaközi megbeszélések, éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása során valósul meg.

2017. január 1-jétől a Gyvt. 17. § (6)-(7) bekezdése szerint a fővárosi, vármegyei kormányhivatal szakmai támogatást nyújt a család- és gyermekjóléti központok járási jelzőrendszeri tanácsadóinak, valamint évente egyszer összehívja őket és közösen értékeli a vármegye gyermekvédelmi jelzőrendszerének működését.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer pápai járási szintű működésével kapcsolatban a Család- és Gyermekjóléti Központ 2022. november 14-én megküldte beszámolóját a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztályának.

Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv gondoskodik a jelzőrendszer hatékony működését és fejlesztését szolgáló képzések szervezéséről, módszertan kidolgozásáról, és 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás működtetéséről.

Összefoglaló a jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásai nyomán

A gyermekjóléti szolgálat átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves tevékenységét, valamint áttekinti a gyermekjóléti alapellátás valamennyi formáját. Pápa város tekintetében 16 jelzőrendszeri tagot kért fel a szolgálat adatszolgáltatásra, előre kidolgozott, egységes szempontsor alapján készített kérdőív formájában.

A 16 kiküldött kérdőívből 15 érkezett vissza.

A gyermekek **óvodai** ellátása során a legsúlyosabb problémaként továbbra is a magatartászavar, elhanyagolás, gyermeknevelési problémák, valamint a gyermekek beilleszkedési zavarai kerültek előtérbe az óvodapedagógusok szerint.

Az **iskolákban** a 2013/14-es tanévtől nem kötelező gyermek- és ifjúságvédelmi felelős foglalkoztatása. A jelzőrendszer működésének javítása, az ifjúság védelme, a halmozódó problémák orvoslása egyre hangsúlyosabb, sürgetőbb feladat. Kevés intézmény foglalkoztat gyermekvédelmi felelőst. 2020 szeptemberétől a központ óvodai és iskolai szociális segítő csoportja megkezdte a munkát az iskolákban, óvodákban és kollégiumokban, ami láthatóan ellensúlyozza ezt a problémát. Prevenციót érintő tevékenységük hiánypótló és hosszú távon hasznos lehet.

A **középfokú oktatási intézmények** közül a gimnáziumokban az igazolatlanul hiányzó diákok száma alacsony, míg a két szakképző intézményben az előző évekhez hasonlóan sok az igazolatlan mulasztás. A bekért adatszolgáltatás alapján megállapítható, hogy legfeljebb 50 tanórát 139 fő mulasztott, 50 óra felett pedig 30 fő hiányzott.

A motiválatlan gyermekek azon elhatározásán, hogy a tankötelezettségi korhatár betöltése után nem kívánnak iskolába járni, szinte lehetetlen változtatni. Az iskola nem képes orvosolni a szocializációs problémákat, a család sok esetben nem tudja segíteni a gyermeket a tanulásban. A tankötelezettség korhatárának 16 évre csökkentésével a gyermekek egyre kisebb számban szereznek szakmát, munka és hasznos tevékenység nélkül maradnak, növelve ezzel a devianciák előfordulásának esélyét.

A **védőnők** adatszolgáltatása szerint a városban 2022. december 31. napján **98 várandós anya állt** gondozás alatt, 1 fő volt kiskorú, aki 16 éves volt.

A védőnői munka során a családlátogatások alkalmával tapasztalt problémák továbbra is elsősorban szociokulturális hátrányos helyzetből adódtak, illetve anyagi természetűek voltak. Sok visszajelzés számol be a lakókörnyezet és a személyi higiéné elhanyagoltságáról, az ingerszegény környezetről, a gyermekekkel közös térben tartózkodó dohányzó szülőkről, a felelősségteljes családtervezés hiányáról.

A városban **12 felnőtt háziorvosi és 6 gyermekorvosi** körzet található. Munkájuk során a háziorvosok havi rendszerességgel találkoznak a betegségek hátterében az egészségügyi ismeretek hiányosságával. Gyakori problémaként jelezték a helytelen táplálkozást és egyre gyakrabban találkoznak az anyagi problémákkal, melyek főleg a gyógyszer kiváltások anyagi terheire vonatkoznak. Több alkalommal tovább irányították a betegeket egyéb szolgáltatásba, egészségügyi intézménybe, a 2022-es évben is jellemzően pszichiátriára. **Felnőtteket és időskorúakat érintő problémákról az elmúlt évben 18 esetben jelezték a szolgálat felé.**

A jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásainak tartalmát vizsgálva megállapítható, hogy az elmúlt két évben a gyermeknevelési és életviteli problémák mellett megnövekedett az anyagi-megélhetési és a családi, kapcsolati problémák száma is. A családokban halmozottan előforduló nehézségek hátterében a már generációkon át jelen levő szocializációs hátrányok húzódnak meg.

A szolgálat a jelzőrendszer működtetésével, a gyermekek érdekeit szem előtt tartva, a tagok egymás közötti szoros együttműködésével, folyamatos információ cseréjével, a család egységének fontosságát szem előtt tartva foglalkozik a családokkal. A beavatkozás mértékének arányban kell lennie a veszélyeztettség mértékével.

Az adatokat szolgáltató tagok mindannyian megfogalmazták, hogy mennyire fontos a személyes találkozások során kialakított bizalmi kapcsolat, melyek kiépítése után lehetséges a család harmonikus működésének helyreállítása. Ugyanakkor kevés eszköz és forrás, valamint kapacitás áll rendelkezésre ahhoz, hogy a szociokulturális hátrányok leküzdését a szociális munkások megfelelő eredménnyel segíteni tudják.

A Gyvt. kötelezővé teszi az észlelő és jelzőrendszeri tagok számára veszélyeztettség esetén a gyermekjóléti szolgálat írásban történő megkeresését. A jogszabályi előírások betartásának

eredményeképpen a **szolgálathoz** Pápa viszonylatában **205**, a **központhoz** a járás területéről **232** jelzés és esetészlelő lap érkezett.

A jelzések alapján **két fő problémakört** lehet kiemelni:

- diszfunkcióval működő családok, anyagi, megélhetési problémák,
- szocializációs problémák, viselkedészavar.

A vizsgált időszakban a jelzőrendszeri tagok és a gyermekjóléti szolgálat tapasztalatai szerint a gyermekek társadalmi normákat sértő, deviáns megnyilvánulásainak főbb okai a következők:

- a család szociokulturális háttere,
- szülők hiányos szocializációja miatt a családban kialakult problémák, (gyermeknevelési-, életviteli problémák, elhanyagolás, gyermek viselkedészavara)
- a család diszfunkcionális működése,
- társadalmi normáktól eltérő értékrend,
- a tankötelezettség korhatárának változása.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátása

A családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, étkeztetését, nevelését napközbeni ellátás keretében kell biztosítani.

Pápan az önkormányzat fenntartásában a Pápai Egyesített Bölcsődék egy székhellyel és két tagintézménnyel látja el a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését. Ha a kisgyermek 3. életévének betöltése előtt is már bölcsődei ellátásban részesült, akkor abban a nevelési évben, amikor betölti 3. életévét augusztus 31-ig veheti igénybe a bölcsődei ellátást.

2022. évben a bölcsődei férőhelyek száma 250 volt, az ellátást 189 fő vette igénybe.

Az óvoda egész napos ellátást és felügyeletet nyújt. Az önkormányzat által fenntartott Pápai Városi Óvodák tagóvodáiban, valamint a Veszprémi Érsekség, a Pápai Református Egyházközség, valamint a Pápai Evangélikus Egyházközség óvodáiba járó gyermekek száma **a 2022-es évben a 1073 férőhelyen 907 gyermek volt**, közülük 22 fő sajátos nevelési igényű. Az óvodák férőhely kihasználtsága 85 %-os.

A 6-16 éves korosztály számára az ellátást az iskolák a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és végrehajtási rendeleteiben foglaltak alapján biztosítják.

3.3. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig tart.

Az önkormányzat a gyermekek és családok átmeneti gondozását a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezettel, mint egyházi jogi személlyel kötött ellátási szerződés útján biztosítja, 14 férőhelyen.

2022. évben 36 család, 67 gyermek részesült átmeneti gondozásban. Az elmúlt évben a 36 család közül 15 családnak rendeződött a helyzete, megoldottá vált a lakhatása, 3 család másik átmeneti ellátást nyújtó intézménybe távozott. Az átmenetileg itt élő gyermekek vonatkozásában ideiglenes hatályú elhelyezés nem volt.

Az anyaotthon által biztosított szolgáltatás iránti igény folyamatos, így a kigondozást követően felszabaduló férőhelyek szinte azonnal elfoglalásra kerülnek, illetve időszakonként várólista van a megüresedett helyekre.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Pápai Városi Óvodák tagintézményeiben az elmúlt év során nem volt szakmai ellenőrzés. A bölcsődékben a Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya, valamint a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztálya tartott ellenőrzést, mely során hiányosságot nem tárt fel. A Család- és Gyermekjóléti Központban 2022. november 22-én a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztálya tartott ellenőrzést, mely során hiányosságot nem tárt fel.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetekkel és személyekkel való együttműködés erősítése. Kiemelt figyelmet kell fordítani az önkéntesek bevonására is.
- A Pápai Rendőrkapitánysággal meglévő jó és még szorosabb együttműködés, mely az iskolai hiányzások és a csellengő fiatalok számának csökkentését, a fiatalkorúak körében emelkedést mutató szerhasználat visszaszorítását és a normakövető magatartást célozza.
- 2022. július 1-jén kezdte meg működését Pápán az Új Esély Központ Baptista Tevékeny Szeretet Misszió, amely szenvedély betegek és pszichiátriai betegek nappali ellátását biztosítja. A Család- és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodás keretében veszi igénybe a misszió munkáját. A szolgálat látókörébe tartozó felnőtt korú ügyfelek számára mindenképpen hiánypótló a szolgáltatás jelenléte a városban.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Pápa Város Önkormányzata Bűnmegelőzési Stratégiájában - a bűnelkövetővé válás elkerülése érdekében - rögzítésre kerültek a helyi önkormányzat, a rendőrség, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást ellátó személyek és intézmények, oktatási intézmények, az ügyészség és a civil szervezetek feladatai.

2022. évben a **Pápai Rendőrkapitányság** jelzőrendszeri beszámolója szerint **elzárással is sújtható szabálysértés miatt összesen 18 fiatalkorút és 13 gyermekkorút vontak eljárás alá.** A kiskorúak többségében tulajdon elleni szabálysértéseket (lopásokat) követtek el. A gyermekkorú elkövetők száma enyhe növekedést mutat az elmúlt évhez viszonyítva.

A közlekedési és közrend elleni szabálysértések vonatkozásában az Igazságrendészeti Osztály **23 fiatalkorút** vont eljárás alá. A fiatalkorúak közül **19 fő kisebb súlyú közlekedési**

szabálysértést, 4 fő közrend elleni szabálysértést követett el.

A **bűncselekményeket elkövető fiatalok** aránya a tavalyi évhez képest hasonlóan alakult. 2022-ben **27 fiatalot gyanúsítottak meg bűncselekmény elkövetésével.** A nemek arányát tekintve továbbra is a férfiak vannak többségben. **Gyermekkorú elkövetőt egy alkalommal regisztrált a Pápai Rendőrkapitányság.**

A **kiskorúak körében jellemző jogsértő magatartások** közül a tulajdon elleni szabálysértések, főleg bolti lopás a leggyakoribbak. Továbbra is jellemző a közlekedési szabálysértések elkövetése, elsősorban engedély nélküli vezetés szabálysértése. A bűncselekményekkel kapcsolatban a kiskorúak többségében lopás és garázdaság elkövetőjeként kerültek a rendőrség látókörébe, de esetenként kábítószer birtoklás, zaklatás, közfeladatot ellátó személy elleni erőszak, hatóság félrevezetése miatt is látókörbe kerültek.

A **kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények vonatkozásában 2022-ben 12 gyermek** vált áldozattá. A gyermekkorú fiúk sérelmére többnyire testi sértést követtek el, a lányok pedig szexuális jellegű bűncselekmények áldozataiként is jelentkeztek.

Kábítószer birtoklás miatt fiatalok 2022-ben **hat alkalommal** kerültek a hatóság látókörébe. **Kábítószer terjesztése miatt 1 fiatal** szemben indult eljárás.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés, feladatok, szolgáltatások ellátása (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog-prevenció stb.)

A gyermekek szabadidős programjának lebonyolításában és helyszínének biztosításában (sportolási lehetőségek, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, napközi otthon) a köznevelési és közoktatási intézményeken kívül a Pápai Platán Nonprofit Kft. működött közre.

A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetek és személyek együttműködésének mind magasabb szinten történő megvalósítása a jövőben is fontos helyet foglal el az önkormányzat és az intézményeik feladatainak ellátásában.

Kérem, hogy a beszámolót elfogadni szíveskedjen.

Összeállította: Müller Bernadett mb. intézményegység-vezető

Pápa, 2023. április 18.

Szalainé Tihanyi Andrea
intézményvezető